

Extinde Ascunde

01.06.2015

Proiect HCA al BNM cu privire la modificarea și completarea Regulamentului cu privire la poziția valutară deschisă a băncii

01.06.2015 Termenul-limită a expirat

Anunț

Proiect

Argumentarea

Sinteza

Anunț

privind inițierea, organizarea și desfășurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Națională inițiază, începînd cu **1 iunie 2015**, consultarea publică a proiectului Hotărîrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind poziția valutară deschisă a băncii”. Elaborarea și adoptarea proiectului în cauză este condiționată de necesitatea evitării situațiilor cînd băncile reglează poziția valutară deschisă prin încheierea tranzacțiilor /operațiunilor valutare aferente cumpărării /vînzării valutei străine contra lei moldovenești ținute la evidență în conturi extrabilanțiere (de ex., tranzacțiile forward), care nu se finalizează cu decontări între participanți.

Prevederile de bază ale proiectului se referă la excluderea din calculul poziției valutare deschise a soldurilor conturilor extrabilanțiere aferente tranzacțiilor de cumpărare /vînzare a valutei străine, care nu corespund criteriilor stabilite sau care nu s-au finalizat cu decontări. De asemenea, proiectul prevede că, soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor /reducerilor pentru pierderi din depreciere ce țin de activele și obligațiunile în valută străină/atașate la valuta străină, se reflectă în raportul privind poziția valutară deschisă indiferent de moneda în care sunt contabilizate ajustările/reducerile nominalizate.

Beneficiarii proiectului de decizie sunt băncile licențiate din Republica Moldova.

Rezultatul scontat ca urmare a implementării deciziei supuse consultării publice va fi evitarea denaturării poziției valutare deschise, precum și descurajarea utilizării de către bănci a operațiunilor de cumpărare /vînzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere pentru reglarea artificială a poziției valutare deschise, ceea ce va minimiza implicarea băncilor în tranzacții care comportă riscuri.

Proiectul de decizie este elaborat în temeiul art.5 alin.(1) lit.d), art.11 alin.(1), art.44 lit.a), art.46 lit.b) și art.52 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Recomandările pe marginea proiectelor de decizie, supuse consultării publice, pot fi expediate pînă pe data de **15 iunie 2015** dnei Chicu Tatiana pe adresa electronică: Tatiana.Chicu@bnm.md ^[1], la numărul de telefon: 022 220450 sau pe adresa: MD – 2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru nr.1.

Proiectul Hotărîrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind poziția valutară deschisă a băncii”, precum și nota de argumentare aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina-web oficială a Băncii Naționale a Moldovei www.bnm.md ^[2], și la sediul Băncii Naționale pe adresa: MD – 2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru nr.1.

Proiect

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÎREA nr. _____
din _____2015

Cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind poziția valutară deschisă a băncii

În temeiul art.5 alin.(1) lit.d), art.11 alin.(1), art.44 lit.a), art.46 lit.b) și art.52 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Regulamentul privind poziția valutară deschisă a băncii, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.41 din 28 noiembrie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.112-114, art.198), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) După punctul 3.8 se introduce punctul 3.9 cu următorul cuprins:

„3.9. Noțiunile de „tranzacție spot”, „tranzacție forward” și „tranzacție swap valutar” au semnificațiile definite de Regulamentul privind efectuarea operațiunilor pe piața valutară interbancară a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.8 din 24 ianuarie 2013, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.36-40, art.234.”;

2) După punctul 6.2 se introduc punctele 6.2¹, 6.2² și 6.2³ cu următorul cuprins:

„6.2¹. În cazul tranzacțiilor /operațiunilor de cumpărare /vînzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere în calculul poziției valutare deschise se includ doar tranzacțiile /operațiunile a căror scadență reziduală nu depășește un an și conțin clauze contractuale care prevăd:

- a) penalitate aplicabilă clientului pentru neîndeplinirea obligațiilor asumate față de banca licențiată nu mai mică de 10% din valoarea tranzacției /operațiunii; și /sau
- b) finalizarea tranzacției /operațiunii cu decontări.

6.2². La calcularea poziției valutare deschise a băncii, sumele soldurilor activelor și obligațiilor valutare se micșorează cu soldurile conturilor extrabilanțiere aferente tranzacțiilor /operațiunilor care nu corespund condițiilor indicate la pct.6.2¹ (inclusiv ca urmare a modificării clauzelor contractuale), precum și a tranzacțiilor /operațiunilor care nu s-au finalizat cu decontări. Micșorarea în cauză se efectuează pentru întreaga perioadă: de la data încheierii tranzacției /operațiunii pînă la data intervenirii circumstanței care conduce la necorespunderea tranzacției /operațiunii prevederilor pct. 6.2¹ sau nefinalizarea de facto a tranzacției /operațiunii cu decontări.

În scopul prezentului Regulament, tranzacțiile /operațiunile de cumpărare /vînzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere a căror scadență a fost prelungită se consideră tranzacții /operațiuni care nu s-au finalizat cu decontări.

6.2³. Tranzacțiile /operațiunile de cumpărare /vînzare a valutei străine care conform prevederilor punctului 6.2² și 6.5 nu se includ în calculul poziției valutare deschise se reflectă în tabelul D „Active /obligațiuni condiționale în valută străină care nu se includ în calculul poziției valutare deschise” din anexa nr.1 la prezentul Regulament.”;

4) La punctul 6.4 primul alineat, după textul „punctul 6.2” se introduce textul „și punctelor 6.2¹ - 6.2³”.

5) După punctul 6.4 se introduce punctul 6.5 cu următorul cuprins:

„6.5 În cazul nerespectării prevederilor punctelor 6.2¹ - 6.2², 7.6¹, precum și în cazul tranzacțiilor /operațiunilor care nu s-au finalizat cu decontări (inclusiv ca urmare a modificării clauzelor contractuale) la calcularea poziției valutare deschise a băncii, Banca Națională este în drept să impună sancțiuni, inclusiv interzicerea băncii licențiate de a include în calcul sumele soldurilor activelor și obligațiilor valutare din conturile extrabilanțiere pe o perioadă de pînă la 12 luni.”

6) După punctul 7.6 se introduce punctul 7.6¹ cu următorul cuprins:

„7.6¹. Pentru zilele în care la calcularea poziției valutare deschise a băncii au fost incluse sumele soldurilor conturilor extrabilanțiere aferente tranzacțiilor /operațiunilor indicate la pct.6.2², banca este obligată să recalculeze poziția valutară deschisă și să prezinte Băncii Naționale a Moldovei rapoartele corectate în termen de cel tîrziu 3 zile lucrătoare de la data constatării de către bancă că tranzacția /operațiunea cade sub incidența prevederilor pct.6.2² .”

7) După punctul 8.2 se introduce punctul 8.2¹ cu următorul cuprins:

„8.2¹. În cazul în care ca urmare a recalculării poziției valutare deschise conform punctului 7.6¹ se constată depășirea la finele zilelor respective a limitelor poziției valutare deschise, banca licențiată este obligată să prezinte Băncii Naționale a Moldovei, la cererea acesteia, orice documente care vizează tranzacțiile /operațiunile în cauză.”.

8) În anexa nr.1:

a) în tabelul A:

- rîndul 3.0.0 va avea următorul cuprins: „Total active condiționale în valută străină, care se includ în calculul poziției valutare deschise (3.1.0+3.2.0.+3.3.0)”;

- rîndul 4.0.0 va avea următorul cuprins: „Total active valutare, care se includ în calculul poziției valutare deschise (1.0.0+2.0.0+3.0.0)”.

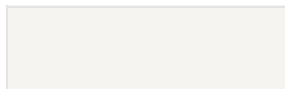
b) în tabelul B:

- rîndul 3.0.0 va avea următorul cuprins: „Total obligațiuni condiționale în valută străină, care se includ în calculul poziției valutare deschise (3.1.0+3.2.0.+3.3.0)”.

- rîndul 4.0.0 va avea următorul cuprins: „Total obligațiuni valutare, care se includ în calculul poziției valutare deschise (1.0.0+2.0.0+3.0.0)”.

c) după tabelul C se introduce tabelul D cu următorul cuprins:

”

codul băncii

ORD0319

Codul formularului

**ORD 3.19 D „Active/obligațiuni condiționale
în valută străină care nu se includ în calculul poziției valutare deschise”**

la situația din 20___

(001-lei)

Nr. d/o	Categoria tranzacției /operațiunii (C/V)	Codul valutei străine	Tipul tranzacției /operațiunii	Suma
A	B	C	D	1

Executorul și numărul de telefon_____

NOTĂ: Raportul este întocmit în conformitate cu:

1. Regulamentul cu privire la poziția valutară deschisă a băncii, anexa nr.1

(HCA al BNM nr.126 din 28 noiembrie 1997, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.112-114, art.198, cu modificările și completările ulterioare).”

9) În anexa nr.2:

a) la punctul 1:

- cifra „3” se înlocuiește cu cifra „4”;

- după litera c) se introduce litera d) cu următorul cuprins:

„d) tabelul D „Active /obligațiuni în valută străină care nu se includ în calculul poziției valutare deschise.”;

b) la punctul 2, după cuvîntul „Tabelele” se introduce textul „A-C”;

c) punctul 4:

- în prima propoziție, textul „tabelele A și B” se înlocuiește cu textul „tabelele A, B și D”;

- în propoziția a doua, textul „determinării poziției valutare deschise” se înlocuiește cu textul „prezentului raport”;

d) punctul 5 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„Datele pentru completarea tabelului D se selectează din evidența contabilă analitică.”;

e) la punctul 6:

- rîndul 1.1.15 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor și reducerilor pentru pierderi din depreciere contabilizate în lei moldovenești la activele în valută străină.”;

- rîndul 2.3.0 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor și reducerilor pentru pierderi din depreciere contabilizate în lei moldovenești la activele atașate la cursul valutei străine.”;

- rîndul 3.0.0 se expune în următoarea redacție:

„3.0.0. Total active condiționale în valută străină, care se includ în calculul poziției valutare deschise. Acest indicator se determină prin sumarea datelor din rîndurile 3.1.0, 3.2.0 și 3.3.0. Suma din acest rînd, precum și sumele din rîndurile 3.1.0-3.2.12 se micșorează cu sumele tranzacțiilor /operațiunilor respective de cumpărare a valutei străine menționate la pct.6.2² din Regulament.”;

- denumirea rîndului 4.0.0 va avea următorul cuprins: „Total active valutare, care se includ în calculul poziției valutare deschise”.

f) la punctul 7:

- rîndul 1.1.27 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor contabilizate în lei moldovenești la obligațiunile în valută străină.”;

- rîndul 2.3.0 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor contabilizate în lei moldovenești la obligațiunile atașate la cursul valutei străine.”;

- rîndul 3.0.0 se expune în următoarea redacție:

„3.0.0. Total obligațiuni condiționale în valută străină, care se includ în calculul poziției valutare deschise. Acest indicator se determină prin sumarea datelor din rîndurile 3.1.0, 3.2.0 și 3.3.0. Suma din acest rînd, precum și sumele din rîndurile 3.1.0-3.2.12 se micșorează cu sumele tranzacțiilor /operațiunilor respective de vânzare a valutei străine menționate la pct.6.2² din Regulament.”;

- denumirea rîndului 4.0.0 va avea următorul cuprins: „Total obligațiuni valutare, care se includ în calculul poziției valutare deschise”.

g) după punctul 8 se introduce punctul 9 cu următorul cuprins:

„9. În tabelul D informația se reflectă după cum urmează:

a) În tabel se reflectă informația privind tranzacțiile /operațiunile de cumpărare /vînzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere care, în conformitate cu pct.6.2² din Regulament, la data gestionară nu au fost incluse în calculul poziției valutare deschise.

b) Informația în tabel se reflectă pe fiecare valută străină în care banca are tranzacții /operațiuni indicate la lit.a) din prezentul punct.

c) În coloana A „Nr. d/o” se indică numărul de ordine al fiecărui rînd completat în tabel.

d) În coloana B „Categoría tranzacției /operațiunii” se indică următoarele coduri ce reflectă categoria tranzacției /operațiunii:

C – pentru tranzacții /operațiuni de cumpărare a valutei străine;

V – pentru tranzacții /operațiuni de vânzare a valutei străine.

e) În coloana C „Codul valutei străine” se indică codurile numerice ale valutilor străine conform ISO 4217.

f) În coloana D „Tipul tranzacției /operațiunii” se indică codurile ce reflectă tipul tranzacțiilor /operațiunilor de cumpărare /vînzare, după cum urmează:

3.1.1 - Operațiuni la vedere cu băncile din Republica Moldova

3.1.2 - Operațiuni la vedere cu băncile din străinătate

3.1.3 - Operațiuni la vedere cu rezidenți

3.1.4 - Operațiuni la vedere cu nerezidenți

3.2.1 - Tranzacții forward cu băncile din Republica Moldova

3.2.2 - Tranzacții forward cu băncile din străinătate

3.2.3 - Tranzacții forward cu rezidenți

3.2.4 - Tranzacții forward cu nerezidenți

3.2.5 - Tranzacții swap valutar cu băncile din Republica Moldova

3.2.6 - Tranzacții swap valutar cu băncile din străinătate

3.2.7 - Tranzacții swap valutar cu rezidenți

3.2.8 - Tranzacții swap valutar cu nerezidenți

3.2.9 - Alte operațiuni la termen cu băncile din Republica Moldova

3.2.10 - Alte operațiuni la termen cu băncile din străinătate

3.2.11 - Alte operațiuni la termen cu rezidenți

3.2.12 - Alte operațiuni la termen cu nerezidenți.

g) În coloana 1 „Suma” se indică echivalentul în lei moldovenești al soldurilor în valută străină ale activelor și obligațiilor condiționale în valută străină (a căror evidență se ține la următoarele conturi din Planul de conturi: 6101, 6102, 6401, 6402) care, în conformitate cu pct.6.2² din Regulament, la data gestionară nu au fost incluse în calculul poziției valutare deschise.”.

2. Prima raportare conform prevederilor punctului 1 al prezentei hotărâri se va efectua pentru prima zi lucrătoare a lunii septembrie 2015.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 septembrie 2015.

NOTA DE ARGUMENTARE

la proiectul Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

„Cu privire la modificarea și completarea Regulamentului cu privire la poziția valutară deschisă a băncii”

Proiectul Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la modificarea și completarea Regulamentului cu privire la poziția valutară deschisă a băncii” (în continuare – proiectul hotărârii) a fost elaborat în temeiul art.5 alin.(1) lit.d), art.11 alin.(1), art.44 lit.a), art.46 lit.b) și art.52 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Elaborarea proiectului hotărârii este condiționată de necesitatea evitării situațiilor când băncile reglează poziția valutară deschisă prin încheierea tranzacțiilor /operațiunilor valutare aferente cumpărării /vânzării valutei străine contra lei moldovenești ținute la evidență în conturi extrabilanțiere (de ex., tranzacțiile forward), care nu se finalizează cu decontări între participanți.

În acest scop, proiectul hotărârii prevede că în cazul tranzacțiilor /operațiunilor de cumpărare /vânzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere în calculul poziției valutare deschise se vor include doar tranzacțiile /operațiunile a căror scadență reziduală nu depășește un an și conțin clauze contractuale care prevăd:

a) penalitate aplicabilă clientului pentru neîndeplinirea obligațiilor asumate față de banca licențiată nu mai mici de 10% din valoarea tranzacției /operațiunii; și /sau

b) finalizarea tranzacției /operațiunii cu decontări.

Tranzacțiile /operațiunile de cumpărare /vânzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere care nu corespund acestor criterii se vor include în tabelul separat al raportului pentru monitorizarea activității băncii și a riscurilor la care aceasta se expune.

La calcularea poziției valutare deschise a băncii sumele soldurilor activelor și obligațiilor valutare se vor micșora cu soldurile conturilor extrabilanțiere aferente tranzacțiilor /operațiunilor care nu corespund condițiilor indicate la lit.a) și b), precum și a tranzacțiilor /operațiunilor care nu s-au finalizat cu decontări.

În cazul în care pentru anumite zile la calcularea poziției valutare deschise a băncii vor fi incluse sumele soldurilor conturilor extrabilanțiere supuse excluderii cum este indicat mai sus, banca este obligată să recalculeze poziția valutară deschisă și să prezinte Băncii Naționale a Moldovei rapoartele corectate.

În cazul în care, drept urmare a recalculării poziției valutare deschise se constată depășirea la finele zilelor respective a limitelor poziției valutare deschise, banca licențiată este obligată să prezinte Băncii Naționale a Moldovei la cererea acesteia, orice documente care vizează tranzacțiile /operațiunile în cauză.

În partea ce se referă la limitarea tranzacțiilor nominalizate cu termenul de pînă la un an, de menționat că în practica internațională la calcularea prețurilor la operațiunile la termen ce țin de cumpărarea /vânzarea valutei străine (cum ar fi, tranzacțiile valutare forward) se utilizează ratele dobînzilor la instrumentele în monedele care se tranzacționează. Dat fiind faptul că la instrumentele în moneda națională (tranzacționate regulat) termenele maxime sunt de un an, determinarea prețurilor la aceste operațiuni pe termene mai mari este problematică.

În vederea evitării manipulărilor de către bănci la calculul poziției valutare deschise în contextul noilor cerințe preconizate de proiect, de asemenea se propune de a prevedea în mod expres dreptul de aplicare a sancțiunilor de către Banca Națională în cazul nerespectării acestora, inclusiv prin interzicerea băncii licențiate de a include în calcul sumele soldurilor activelor și obligațiilor valutare din conturile extrabilanțiere pe o perioadă de pînă la 12 luni.

Suplimentar, luînd în considerare că unele bănci optează pentru contabilizarea în lei moldovenești a ajustărilor valorii la cost amortizat și a reducerilor pentru pierderi din depreciere la activele /obligațiunile în valută străină și fiindcă aceste sume au fost incluse în calculul valorii contabile a activelor /obligațiilor respective fiind componente obligatorii pentru determinarea valorii reale a acestora la data de raportare, proiectul hotărârii prevede că pentru activele și obligațiunile în valută străină/atașate la valuta străină, indiferent de moneda în care este ținută evidența în contra-conturile aferente ajustărilor/reducerilor nominalizate, soldul contra-conturilor respective se reflectă în raportul privind poziția valutară deschisă. În caz contrar, evaluarea eronată a activelor /obligațiilor va denatura poziția valutară deschisă a băncii.

Prima raportare conform prevederilor acestei hotărâri se va efectua începând cu 01.09.2015, termen în care băncile licențiate care au încheiate tranzacții /operațiuni valutare aferente cumpărării /vânzării valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere urmează să întreprindă măsurile necesare pentru conformarea noilor cerințe.

Aprobarea proiectului hotărârii va permite de a evita denaturarea poziției valutare deschise, precum și va descuraja utilizarea de către bănci a operațiunilor de cumpărare /vânzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere pentru reglarea artificială a poziției valutare deschise, ceea ce va minimiza implicarea băncilor în tranzacții care comportă riscuri.

Sinteza recomandărilor

băncilor licențiate la proiectul Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei "Cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind poziția valutară deschisă a băncii"

(în continuare - proiectul HCA)

[Versiunea pdf](#) ^[3]

Nr. d/o	Prevederile din proiectul HCA	Autorul recomandării	Recomandare	Concluziile
1	2		3	4
1		<u>BC Moldova</u> <u>Agroindbank</u> <u>SA</u>	Solicităm concretizarea pct.6.2 privind includerea în poziția valutară deschisă a băncii a tranzacțiilor efectuate de cumpărare /vânzare a valutei străine contra altă valută străină cu băncile locale și cu cele din străinătate.	
2		<u>BC</u> <u>"Energbank"</u> <u>SA</u>	La punctul 6.2 ¹ subpunctul a) propunem de a specifica la ce clienți anume se referă prevederile respectivului punct (clienți persoane fizice și juridice, cu excepția băncilor comerciale). Această propunere reiese din faptul că băncile comerciale efectuează tranzacții cu băncile din R. Moldova și străinătate de tip Forward și Swap pentru a minimiza riscul valutar. Condițiile de efectuare a tranzacțiilor sus-menționate sînt prevăzute în acordurile interbancare încheiate, care prevăd anumite penalități pentru întîrzierea decontărilor, dar nu și pentru neefectuarea lor. Prevederile pct.6.2 ¹ nu vor fi acceptate de către băncile din străinătate din motiv că, tranzacțiile încheiate prevăd obligatoriu decontări, neefectuarea decontărilor fiind examinată ca imposibilitate de plată.	<u>Se acceptă parțial</u> Pct.6.2 ¹ se expune în următoarea redacție: „6.2 ¹ . În cazul tranzacțiilor /operațiunilor de cumpărare /vânzare a valutei străine contra lei moldovenești ținute la evidență în conturi extrabilanțiere în calculul poziției valutare deschise se includ doar tranzacțiile /operațiunile a căror scadență reziduală nu depășește un an și conțin clauze contractuale care prevăd: a) finalizarea tranzacției /operațiunii cu decontări și b) penalitate nu mai mică de 10% din valoarea tranzacției /operațiunii, aplicabilă părților la tranzacție /operațiune pentru neîndeplinirea obligațiilor asumate.”. Astfel, pentru a fi incluse în calculul poziției valutare deschise tranzacțiile /operațiunile

3		<u>BC „Unibank”</u>	Propunem de a exclude din aceste modificări tranzacțiile interbancare care pot fi închise și prin operațiuni netting fără finalizarea cu decontări.	respectiv vor trebui să conțină atât clauza de penalitate cât și clauza de finalizare. În partea ce se referă la clauza de penalitate contractele urmează să stipuleze aplicabilitatea penalității ambelor părți.
4		<u>BC „Fincombank” SA</u>	Propunem ca în proiectul modificărilor, la punctele noi „6.2 ^{1,2,3} ”, să fie inclusă clarificarea privind operațiunile între băncile comerciale, ținute la evidență în conturi extrabilanțiere, și nu numai între băncile comerciale și clienți.	Dat fiind că tranzacțiile /operațiunile extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine comportă risc valutar indiferent de categoria contrapărții (cu clienții băncii sau cu o altă bancă), propunerile băncilor de a excepta tranzacțiile /operațiunile interbancare din prevederile pct.6.2 ¹ nu se acceptă.
5		<u>BC „MobiasBanca” SA</u>	Propunem ca la pct.6.2¹ să fie indicat că aceste condiții se referă la toate tranzacțiile, cu excepția celor interbancare și să fie expus în următoarea redacție: „În cazul tranzacțiilor /operațiunilor de cumpărare /vînzare a valutei străine (cu excepția celor interbancare) ținute la evidență în conturi extrabilanțiere ...”. Acordul privind piața valutară interbancară în RM prevede următoarele penalizări: rata Libor sau Chibor plus 5 puncte procentuale pentru fiecare zi de întârziere. În acest context, tranzacțiile interbancare nu vor fi incluse în poziția valutară, deoarece condițiile contractuale nu corespund prevederilor acestui regulament.	Totodată, prevederile pct.6.2¹ se modifică astfel încît cerințele specificate în acesta să fie aplicabile doar tranzacțiilor /operațiunilor extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine <u>contra lei moldovenești</u>. De menționat că, conform practicii existente băncile licențiate încheie cu băncile nerezidente tranzacțiile /operațiunile extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a <u>valutei străine contra altă valută străină</u>. Prin urmare, cerințele de finalizare și penalitate din pct.6.2¹ nu se vor răsfrînge asupra tranzacțiilor /operațiunilor extrabilanțiere încheiate cu băncile nerezidente. Totuși, conform prevederilor pct.6.2², în cazul în care tranzacțiile /operațiunile respective nu se vor finaliza cu decontări, acestea vor fi excluse din calculul poziției valutare deschise. Concomitent, atragem atenția că Acordul privind piața valutară interbancară în Republica Moldova (pct.9.1) stipulează că în cazul întârzierii plății valutei străine de către unul din participanți, celălalt participant are dreptul să ceară despăgubirea pierderilor. Astfel, Acordul: a) stipulează doar dreptul de a cere despăgubiri și nu obligația de a solicita despăgubiri; b) prevede anumite penalități pentru întârzierea decontărilor, dar nu și pentru neefectuarea lor.
6	2) După punctul 6.2 se introduc punctele 6.2¹, 6.2² și 6.2³ cu următorul cuprins: „6.2¹. În cazul tranzacțiilor /operațiunilor de cumpărare /vînzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere în calculul poziției valutare deschise se includ doar tranzacțiile /operațiunile a căror scadență reziduală nu depășește un an și conțin clauze contractuale care prevăd: a) penalitate aplicabilă	<u>BC Procredit Bank SA</u>	Băncile comerciale din RM au încheiat în 2013 un Acord privind piața valutară interbancară, care stipulează că, în cazul întârzierii plății valutei străine de către unul din participanți, celălalt participant are dreptul să ceară o penalitate care constituie rata Libor pentru valuta respectivă plus 5 puncte procentuale pentru fiecare zi de întârziere (sau în cazul monedei naționale – Chibor plus 5 puncte procentuale pentru fiecare zi de întârziere). Acest tip de penalitate este diferit de cel indicat în proiectul de modificare a Regulamentului, ceea ce ar însemna că absolut toate	

	clientului pentru neîndeplinirea obligațiilor asumate față de banca licențiată nu mai mică de 10% din valoarea tranzacției /operațiunii; și /sau b) finalizarea tranzacției /operațiunii cu decontări. 6.2². La calcularea poziției valutare deschise a băncii, sumele soldurilor activelor și		tranzacțiile de cumpărare /vînzare a valutei ce ar urma să fie incluse în conturi extrabilanțiere nu vor fi incluse în calculul poziției valutare a băncii. Propunem de a modifica pct.6.2¹ lit.a) în măsura în care modul de calcul al penalității să corespundă clauzelor Acordului privind piața valutară interbancară.	
7	obligațiilor valutare se micșorează cu soldurile conturilor extrabilanțiere aferente tranzacțiilor /operațiunilor care nu corespund condițiilor indicate la pct.6.2¹ (inclusiv ca urmare a modificării clauzelor contractuale), precum și a tranzacțiilor /operațiunilor care nu s-au finalizat cu decontări. Micșorarea în cauză se efectuează pentru întreaga perioadă: de la data încheierii tranzacției /operațiunii pîna la data intervenirii circumstanței care conduce la necorespunderea tranzacției /operațiunii prevederilor pct. 6.2¹ sau nefinalizarea de facto a tranzacției /operațiunii cu decontări. În scopul prezentului Regulament, tranzacțiile /operațiunile de cumpărare /vînzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere a căror scadență a fost prelungită se consideră tranzacții /operațiuni care nu s-au finalizat cu decontări. 6.2³. Tranzacțiile /operațiunile de cumpărare /vînzare a valutei străine care conform prevederilor punctului 6.2² și 6.5 nu se includ în calculul poziției valutare deschise se reflectă în tabelul D „Active /obligațiuni condiționale în	BC Modinconbank SA	Elaborarea proiectului hotărîrii, conform motivării expuse de către BNM, este întemeiată prin necesitatea evitării situațiilor în care să fie incluse în calculul poziției valutare deschise tranzacțiile /operațiunile valutare aferente cumpărării /vînzării valutei străine contra lei moldovenești ținute la evidență în conturi extrabilanțiere (de ex. tranzacțiile forward), care nu se finalizează cu decontări între participanți. Această motivare contravine sensului și noțiunii tranzacțiilor forward, scopului încheierii acestor tranzacții și calculării poziției valutare deschise a băncilor. Tranzacțiile forward sînt încheiate în exclusivitate la cererea clienților care planifică în viitor procurarea mărfurilor /serviciilor în valută străină. Ceea ce ține de reflectarea acestor tranzacții în calculul poziției valutare, atît banca cît și clientul nu poate cunoaște cu certitudine dacă o asemenea tranzacție va fi finalizată cu decontări. Astfel, în cazul rezilierii unor asemenea tranzacții forward riscul cel mai mare îl suportă clienții, iar banca vine în întîmpinarea acestora pentru a nu le cauza prejudicii esențiale, eliminîndu-se riscul de contraparte. Pornind de la cele menționate, considerăm modificările propuse în Regulamentul cu privire la poziția valutară deschisă a băncii ca nemotivate și neîntemeiate din punct de vedere financiar-economic, care se răsfrîng negativ	<u>Nu se acceptă</u> Elaborarea proiectului hotărîrii este condiționată de necesitatea evitării situațiilor de manipulare de către <u>bănci în procesul de reglare a poziției valutare deschise</u> prin încheierea tranzacțiilor /operațiunilor valutare aferente cumpărării /vînzării valutei străine contra lei moldovenești ținute la evidență în conturi extrabilanțiere (de ex., tranzacțiile forward), care nu se finalizează cu decontări între participanți. BNM nu atinge dreptul băncilor și a clienților de a încheia tranzacții extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine care nu corespund cerințelor stabilite la pct.6.2¹. Totuși, în scopul protejării mijloacelor deponenților și evitării implicării băncii în tranzacții care comportă riscuri valutare (tranzacțiile ținute la evidență în conturi extrabilanțiere sînt utilizate pentru reglarea poziției valutare de către bancă și nu pentru satisfacerea reală a necesităților clienților în valută străină), BNM a stabilit la pct.6.2¹ criteriile pentru tranzacțiile care comportă risc de nefinalizare. Astfel, luînd în considerație probabilitatea înaltă de nefinalizare, tranzacțiile respective vor fi excluse din calculul poziției valutare deschise. Totodată, în scopuri prudentiale, BNM va urmări tranzacțiile care comportă risc de nefinalizare obținînd informația relevantă din tabelul „Active/obligațiuni condiționale în valută străină care nu se includ în calculul poziției valutare deschise”. Efectul scontat ca urmare a introducerii măsurii respective este disciplinarea băncilor și clienților acestora la încheierea și realizarea tranzacțiilor extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine.

	valută străină care nu se includ în calculul poziției valutare deschise” din anexa nr.1 la prezentul Regulament.		atît asupra activității instituțiilor financiar-bancare, cît și asupra activității agenților economici – clienți ai băncilor și respectiv, asupra economiei naționale în ansamblu.	
8		BC Modinconbank SA	La pct.2) din proiect, considerăm că mărimea penalității de 10% și mai mult, indicată în proiectul hotărîrii, este exagerată, vine în contradicție cu practica națională și internațională, nu corespunde art.585, art.619 ale Codului Civil al Republicii Moldova care prevăd mărimea și bazele calculării pedepselor pecuniare, iar art.624 din Codul Civil prevede că stabilirea mărimii penalităților pasibile aplicării este un drept exclusiv al părților contractuale.	<u>Comentariu</u> În partea ce se referă la mărimea exagerată a penalității (10%) de menționat că, prin această prevedere sînt stabilite categoriile de contracte care vor fi incluse în calculul indicatorului elaborat de supraveghetorul bancar în vederea evaluării riscurilor valutare la care sînt expuse băncile, fără a aduce atingere dreptului acestora de a negocia liber și de a încheia tranzacții extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine ale căror clauze contractuale diferă de cele de la pct. 6.2¹ și care, în consecință, nu vor fi incluse în raportul privind poziția valutară deschisă.
9		BC Modinconbank SA	Excluderea din calcul a tranzacțiilor forward contravine noțiunii de bază a poziției valutare deschise a băncii care include soldurile activelor și obligațiunilor valutare ale băncii, precum și activele și obligațiunile condiționale (extrabilanțiere) aferente tranzacțiilor care implică conversiunea valutei străine. De asemenea, recalcularea poziției valutare deschise a băncii, în cazul rezilierii tranzacțiilor forward, prin prezentarea rapoartelor de corectare, ar duce la denaturarea informației inițial raportate, ceea ce contravine legislației în vigoare.	<u>Comentariu</u> Ținînd cont de prevederile art.46 din Legea nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, potrivit căroră “Orice instituție financiară va îndeplini în mod obligatoriu cerințele actelor normative ale Băncii Naționale cu privire la...pozițiile valutare deschise”, opinăm că BNM poate stabili cerințe de raportare speciale pentru anumite situații, similar pct.7.6 din redacția actuală a Regulamentului privind poziția valutară deschisă a băncii. E de menționat că, în conformitate cu definiția noțiunii din Regulamentul privind poziția valutară deschisă a băncii (pct.3.1), poziția valutară reprezintă soldurile activelor și obligațiunilor valutare ale băncii care creează riscul obținerii veniturilor sau al cheltuielilor suplimentare la modificarea cursurilor valutare. Condițiile indicate la pct.6.2¹ sînt menite să descurajeze încheierea tranzacțiilor /operațiunilor extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine care comportă riscul de nefinalizare cu decontări și sînt utilizate de către bancă pentru reglarea poziției valutare deschise. Prin urmare, tranzacțiile /operațiunile care sînt pasibile de nefinalizare cu decontări nu creează riscul obținerii veniturilor sau al cheltuielilor suplimentare la modificarea

				cursurilor valutare.
10		Banca de Economii	La pct.2) din proiect, pct.6.2² din proiectul de modificare a regulamentului, propunem includerea unei cerințe exhaustive pentru a asigura o bază pentru stabilirea unor relații contractuale certe între părți: „a) în contract nu există prevederi care să permită părților renunțarea la executarea prevederilor contractului (tranzacție fermă);”. Astfel, ținând cont de prevederea pecuniară din contract în ceea ce privește penalitatea aplicabilă pentru neîndeplinirea obligațiilor (ce urmează a fi renumerotată cu litera b)), propunem excluderea lit.b) din proiect „finalizarea tranzacției /operațiunii cu decontări”, deoarece la încheierea unei tranzacții, contractele de acest tip, de obicei, nu pot prevedea decât finalizarea tranzacției /operațiunii cu decontări.	<u>Nu se acceptă</u> Propunerea băncii se referă la pct.6.2¹ și nu la pct.6.2². În cazul în care contractul determină efectuarea fermă a tranzacției, legislația civilă permite părților efectuarea modificărilor clauzelor contractuale, inclusiv rezilierea contractului, renunțarea la decontări între părți. Această posibilitate poate fi utilizată de băncile care încheie tranzacții extrabilanțiere de vânzare /cumpărare a valutei străine pentru manipulari în cadrul procesului de reglare a poziției valutare.
11		Banca de Economii	La pct.2) din proiect, pct.6.2² din proiectul de modificare a regulamentului, propunem excluderea textului „Micșorarea în cauză se efectuează pentru întreaga perioadă: de la data încheierii tranzacției /operațiunii pînă la data intervenirii circumstanței care conduce la necorespunderea tranzacției /operațiunii prevederilor pct.6.2¹ sau nefinalizarea de facto a tranzacției /operațiunii cu decontări”, deoarece în acest caz calcularea poziției valutare nu se va baza pe informațiile din bilanț. Pe parcursul desfășurării activității curente băncile gestionează poziția valutară conform Regulamentului nr.126 din 28.11.1997. Să admitem situația în care un client solicită băncii efectuarea unei operațiuni la termen de cumpărare /vânzare a valutei străine a cărei evidență este ținută la conturi extrabilanțiere, clauzele contractuale corespund prevederilor pct.6.2¹ din proiectul regulamentului. Astfel, pe	<u>Nu se acceptă</u> Scopul proiectului este evitarea situațiilor cînd băncile reglează poziția valutară deschisă prin încheierea tranzacțiilor /operațiunilor extrabilanțiere de cumpărare /vânzare a valutei străine care sînt utilizate pentru manipulari în cadrul procesului de reglare a poziției valutare de către bancă și nu pentru satisfacerea reală a necesităților clienților în valută străină. Exigențele prevăzute la pct.6.2² vor disciplina atît băncile cît și contrapărțile acestora la încheierea și realizarea acestor operațiuni /tranzacții. Regulile stabilite prin proiect nu afectează principiile evidenței contabile și ale standardelor de contabilitate și raportare financiară, ci stabilesc norme aferente calculării indicelui prudential. În conformitate cu prevederile pct.7.6¹ tranzacțiile /operațiunile care nu se vor

			parcursul termenului tranzacției banca reflectă în poziția valutară suma respectivă, gestionînd mărimea acesteia inclusiv în vederea conformării cu limitele stabilite în Regulamentul nr.126 din 28.11.1997. La finalizarea tranzacției, din motive obiective, clientul preferă să achite penalitatea de 10% din suma tranzacției și să nu asigure finalizarea tranzacției cu decontări (de exemplu cursul de schimb la data tranzacției face irațională finalizarea acesteia prin decontări).	finaliza cu decontări vor fi excluse din calculul poziției valutare deschise, iar modificări în bilanțul băncii se vor introduce doar în cazurile stabilite de reglementările aferente evidenței contabile (a se vedea argumentele de la pct.14 din prezenta sinteză).
12		Banca de Economii	Propunem excluderea din pct.2) din proiect, prin care în regulamentul se introduce pct.6.2³, a textului „și 6.5”.	Nu se acceptă Pct.6.5 este exclus din proiect, iar prevederile acestuia sînt incluse în pct.8.3 din regulamentul, fiind modificat corespunzător proiectului hotărîrii. În condițiile neacceptării propunerii de excludere a prevederilor respective (a se vedea comentariile de la pct.13 din prezenta sinteză), nu se acceptă și excluderea referințelor la acestea (la pct.6.2³ referința la pct.6.5 fiind substituită cu referința la pct.8.3).
	5) După punctul 6.4 se introduce punctul 6.5 cu următorul cuprins: 6.5 În cazul nerespectării prevederilor punctelor 6.2¹ - 6.2², 7.6¹, precum și în cazul tranzacțiilor /operațiunilor care nu s-au finalizat cu decontări (inclusiv ca urmare a modificării clauzelor		La pct.5 din proiect, prin care în regulamentul se introduce pct.6.5, propunem excluderea textului „inclusiv interzicerea băncii licențiate de a include în calcul sumele soldurilor activelor și obligațiunilor valutare din conturile extrabilanțiere pe o perioadă de pînă la 12 luni”. În condițiile menținerii prevederii respective, poate fi înregistrată situația în care informațiile	Nu se acceptă Pct.6.5 concretizează sancțiunile care pot fi aplicate băncilor care nu respectă prevederile pct.6.2¹ - 6.2², 7.6¹, precum și în cazul tranzacțiilor /operațiunilor care nu s-au finalizat cu decontări. Totodată, deoarece pct.8.3 stabilește acțiunile BNM în cazul depășirii limitelor poziției valutare deschise, pct.6.5 este exclus, iar în scopul asigurării respectării prevederilor pct.7.6¹, punctul 8.3 din regulamentul va avea următorul cuprins: „8.3. În cazul nerespectării prevederilor prezentului Regulament, inclusiv prin depășirea limitelor poziției valutare deschise ca urmare a recalculării acesteia în cazul prevăzut la pct.7.6¹, Banca Națională a Moldovei poate aplica sancțiunile și măsurile de remediere prevăzute de art.38 al Legii instituțiilor financiare, inclusiv interzicerea băncii licențiate de a include în calcul sumele soldurilor activelor și obligațiunilor valutare din conturile extrabilanțiere pe o perioadă de pînă la 12 luni.”.
		Banca de		

13	contractuale) la calcularea poziției valutare deschise a băncii, Banca Națională este în drept să impună sancțiuni, inclusiv interzicerea băncii licențiate de a include în calcul sumele soldurilor activelor și obligațiunilor valutare din conturile extrabilanțiere pe o perioadă de pînă la 12 luni.	Economii	prezentate de către bănci în raportul privind poziția valutară deschisă a băncii nu vor fi comparabile între bănci și între perioade, nefiind elaborate în baza unor reglementări identice, precum și poate afecta unilateral activitatea băncilor, luînd în considerare principiile liberei concurențe.	Această prevedere este menită să disciplineze băncile la încheierea și realizarea operațiunilor /tranzacțiilor extrabilanțiere de vînzare /cumpărare a valutei străine. De menționat că potrivit art.28 alin.(2) lit.f) din Legea instituțiilor financiare, conform regulamentelor BNM, băncile trebuie să respecte cerințele privind pozițiile neasigurate în valută străină ce depășesc o anumită limită. Ținînd cont că în scopul evitării manipulărilor, tranzacțiile /operațiunile extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine care nu au fost finalizate cu decontări nu se vor include în calculul poziției valutare deschise, regulatorul stabilește necesitatea recalculării poziției valutare deschise prin excluderea acestor tranzacții /operațiuni. În cazul în care banca va include intenționat în calculul poziției valutare deschise tranzacțiile stipulate la pct.6.2², BNM întru evitarea manipulării poziției valutare deschise își rezervă dreptul de a aplica măsuri printre care și interdicția de a include în calcul sumele soldurilor activelor și obligațiunilor valutare din conturile extrabilanțiere pe o perioadă de pînă la 12 luni.
			Propunem excluderea din proiect a prevederilor pct.6), prin care în regulament se introduce pct.7.6¹, deoarece la momentul întocmirii rapoartelor pentru perioadele precedente, acestea au fost elaborate conform informațiilor disponibile din bilanțul băncii. Informațiile reflectate în bilanțurile zilnice ale băncii pentru perioada respectivă (de la data încheierii tranzacției pînă la finalizarea acesteia) nu pot fi modificate în bilanț la data constatării necorespunderii tranzacțiilor condițiilor de la pct.6.2.¹, luînd în considerare principiile evidenței contabile și ale standardelor de contabilitate și raportare financiară. În această ordine de idei, de menționat că, prevederile pct.7.6 din Regulamentul nr.126 din 28.11.1997 stabilesc clar condițiile pentru prezentarea repetată a rapoartelor: „în cazul în care în	<u>Nu se acceptă</u> Obiectivul Regulamentului privind poziția valutară deschisă a băncii îl reprezintă stabilirea de către BNM pentru băncile licențiate a limitelor raportului poziției valutare deschise, regulilor de calculare și gestiune a poziției valutare deschise de către acestea, precum și a modului de prezentare la BNM a rapoartelor privind poziția valutară deschisă, în scopul diminuării riscurilor valutare și controlului asupra acestora. Astfel, obiectivul regulamentului este unul prudential. În acest sens a se vedea și comentariile expuse la pct.7 din prezenta sinteză. În contextul calculării poziției valutare deschise, pct.7.6¹ stabilește condiții specifice

6) După punctul 7.6 se introduce punctul 7.6¹ cu următorul cuprins:

„7.6¹. Pentru zilele în care la calcularea poziției valutare deschise a băncii au fost incluse sumele soldurilor conturilor extrabilanțiere aferente tranzacțiilor /operațiunilor indicate la pct.6.2², banca este obligată să recalculeze poziția valutară deschisă și să prezinte Băncii Naționale a Moldovei rapoartele corectate în termen de cel târziu 3 zile lucrătoare de la data constatării de către bancă că tranzacția /operațiunea cade sub incidența prevederilor pct.6.2².”;

Banca de Economii

bilanțul băncii au fost introduse modificări în conturile care se utilizează la calcularea poziției valutare deschise, banca este obligată să introducă modificările respective în raportul zilnic privind poziția valutară deschisă a băncii pentru ziua corespunzătoare și pe parcursul a 3 zile lucrătoare din data gestionară să prezinte la Banca Națională a Moldovei raportul zilnic modificat”.

Suplimentar, la momentul prezentării repetate a rapoartelor, banca nu poate gestiona pozițiile valutare înregistrate anterior, fiind pusă în situația de a nu se conforma cu prevederile pct.8.1 lit.a) din Regulamentul nr.126 din 28.11.1997, potrivit cărora în cazul depășirii la finele zilei a limitelor stabilite ale poziției valutare deschise, banca licențiată este obligată în următoarea zi lucrătoare să lichideze depășirea comisă”. Pct.8.2 din regulament stabilește că „Depășirea la finele zilei a limitelor poziției valutare deschise reprezintă o încălcare a prezentului Regulament, indiferent de cauzele acestei depășiri”.

Neclarități vor apărea în cazul în care tranzacția respectivă a fost înregistrată la o dată de raportare (anuală sau semestrială), pentru situația respectivă băncile asigurând dezvoltarea informațiilor. Astfel ar putea fi compromise informațiile dezvoltate de către bancă, inclusiv în conformitate cu prevederile Legii privind piața de capital (nr.171 din 11.07.2012), Legii contabilității (nr. 113-XVI din 27.04.2007), Regulamentului cu privire la dezvoltarea de către băncile din Republica Moldova a informației aferente activităților lor (nr.52 din 20.03.2014), Regulamentului cu privire la modul de întocmire și prezentare a rezultatelor auditului (din 08.08.1997).

Luând în considerare cele menționate mai sus, propunem de asemenea excluderea din pct.5) din proiect a textului „7.6¹”.

pentru tranzacțiile /operațiunile indicate la pct.6.2², ale căror sume se exclud din calculul poziției valutare deschise. Această prevedere nu afectează principiile evidenței contabile și ale standardelor de contabilitate și raportare financiară, ci reprezintă norme aferente calculării indicelui prudential.

Totodată, în scopul evitării confuziilor, pct.7.6¹ din proiect va avea următorul cuprins:

„7.6¹. Cu derogare de la prevederile pct.7.6, pentru zilele în care la calcularea poziției valutare deschise a băncii au fost incluse sumele soldurilor conturilor extrabilanțiere aferente tranzacțiilor /operațiunilor indicate la pct.6.2², banca este obligată să recalculeze poziția valutară deschisă și să prezinte Băncii Naționale a Moldovei rapoartele modificate în termen de cel târziu 3 zile lucrătoare de la data constatării de către bancă că tranzacția /operațiunea cade sub incidența prevederilor pct.6.2². În aceste cazuri modificări în bilanțul băncii nu se introduc, cu excepția cazurilor stabilite de reglementările aferente evidenței contabile.”

Concomitent, în proiectul hotărârii se introduc prevederi care clarifică inaplicabilitatea pct.8.1 din regulament în cazul în care depășirea a fost cauzată de recalcularea poziției valutare deschise conform punctului 7.6¹:

„5) În punctul 8.1 după cuvintele „a poziției valutare deschise” se completează cu textul „, cu excepția cazului în care depășirea a fost cauzată de recalcularea poziției valutare deschise conform punctului 7.6¹” și în continuare după text.”.

Dat fiind că propunerea băncii privind excluderea din proiect a pct.7.6¹ nu a fost acceptată, propunerea de a exclude referința la acesta de asemenea nu se acceptă. Suplimentar, a se vedea comentariile de la pct.13 din prezenta sinteză.

15	7) După punctul 8.2 se introduce punctul 8.2¹ cu următorul cuprins: 8.2¹. În cazul în care ca urmare a recalculării poziției valutare deschise conform punctului 7.6¹ se constată depășirea la finele zilelor respective a limitelor poziției valutare deschise, banca licențiată este obligată să prezinte Băncii Naționale a Moldovei, la cererea acesteia, orice documente care vizează tranzacțiile /operațiunile în cauză.	<u>Banca de Economii</u>	Propunem excluderea pct.7) din proiect (prin care în regulament se introduce pct.8.2¹), luând în considerare prevederile pct.8.1 lit.b) din Regulamentul privind poziția valutară deschisă, potrivit cărora în cazul depășiri la finele zilei a limitelor stabilite ale poziției valutare deschise, banca licențiată este obligată să prezinte orice documente la cererea Băncii Naționale a Moldovei. Suplimentar, de menționat că poziția valutară deschisă a băncii nu reprezintă un raport financiar, ci unul operativ format conform evidențelor băncii, utilizat pentru gestiunea curentă a pozițiilor băncii.	<u>Nu se acceptă</u> Punctele 8.1 și 8.2¹ reglementează două situații distincte. Astfel, prevederile pct.8.1 lit.b) din regulament se aplică în cazurile <u>depășirii la finele zilei</u> a limitelor stabilite ale poziției valutare deschise, iar pct.8.2¹ (care se introduce prin hotărâre) va reglementa acțiunile pentru cazurile în care se constată depășirea la finele zilelor respective a limitelor poziției valutare deschise ca <u>urmare a recalculării poziției valutare deschise conform pct.7.6¹</u>. Mai mult ca atât, solicitarea documentelor conform pct.8.2¹ se referă doar la documentele aferente anumitor tranzacții. În scopul evitării confuziilor aferente aplicabilității pct.8.1 și 8.2¹, pct.8.1 se modifică astfel încât să fie clară aplicabilitatea acestuia (a se vedea pct.14 din prezenta sinteză).
	9) În anexa nr.2: e) la punctul 6: - rîndul 1.1.15 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor și reducerilor pentru pierderi din depreciere contabilizate în lei moldovenești la activele în valută străină.”; - rîndul 2.3.0 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor		Proiectul prevede că pentru activele și obligațiunile în valută străină /atașate la valuta străină, indiferent de moneda în care este ținută evidența în contra-conturile aferente ajustărilor valorii la cost amortizat /reducerilor pentru pierderi din depreciere, soldul contra-conturilor respective se reflectă în raportul privind poziția valutară deschisă. Conform Regulamentului cu privire la poziția valutară deschisă a băncii noțiunea de „Poziție valutară” se definește ca soldurile activelor și obligațiunilor valutare ale băncii care creează riscul obținerii veniturilor sau al cheltuielilor suplimentare la modificarea cursurilor valutare. Totodată, conform Standardului	<u>Comentarii</u> Potrivit Regulamentului privind poziția valutară deschisă a băncii, în scopul diminuării riscurilor valutare și controlului asupra acestora, BNM stabilește pentru bănci, inter alia, regulile de calculare și gestiune a poziției valutare deschise de către acestea. La calculul poziției valutare deschise a băncii urmează a fi utilizată valoarea contabilă (reală) a activelor /obligațiunilor supuse riscului valutar. Contra-conturile aferente ajustării valorii la cost amortizat și cele aferente reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor participă la calculul valorii contabile a activelor respective, fiind componenta obligatorie pentru determinarea valorii contabile (reale) a unui activ la data de raportare. Același principiu este valabil și pentru determinarea valorii contabile (reale) a unei obligațiuni la data de raportare. Prin urmare, pentru activele /obligațiunile în valută străină/atașate la valuta străină, indiferent de moneda în care este ținută evidența în contra-conturile aferente ajustărilor/reducerilor, soldul contra-conturilor respective urmează a fi reflectat în raportul privind poziția valutară deschisă.

16	și reducerilor pentru pierderi din depreciere contabilizate în lei moldovenești la activele atașate la cursul valutei străine.”;... f) la punctul 7: - rîndul 1.1.27 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor contabilizate în lei moldovenești la obligațiunile în valută străină.”; - rîndul 2.3.0 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „În acest rînd de asemenea se includ soldurile contra-conturilor aferente ajustărilor contabilizate în lei moldovenești la obligațiunile atașate la cursul valutei străine.”;	<u>BC Procredit Bank SA</u>	Internațional de Contabilitate 21, ajustările valorii activelor /obligațiunilor la cost amortizat reprezintă elemente nemonetare, întrucît ele nu implică prezența unui drept de a primi/ a furniza un număr fix sau determinabil de unități monetare, adică sînt recunoscute la venituri/cheltuieli în momentul efectuării tranzacției. Respectiv, conform pct.23 lit.(b) din Standard, elementele nemonetare exprimate în valută străină evaluate pe baza costului istoric trebuie convertite utilizîndu-se cursul de schimb de la data efectuării tranzacției. Ca urmare a celor expuse, considerăm că, contra-conturile aferente ajustărilor valorii la cost amortizat nu implică un risc valutar, întrucît veniturile/cheltuielile sînt recunoscute la momentul tranzacției și respectiv nu ar trebui incluse în calculul poziției valutare deschise.	Neincluderea în calculul poziției valutare a ajustărilor /reducerilor menționate va duce la denaturarea poziției valutare deschise a băncii. De menționat că afirmația băncii conform căreia contra-conturile aferente ajustării și deprecierei activelor nu reprezintă elemente monetare ar fi corectă în cazul în care contra-conturile respective ar fi privite separat de activele pe care acestea le ajustează. Însă, avînd în vedere faptul că contra-conturile respective ajustează valoarea contabilă a unui activ monetar, acestea la fel sînt considerate a fi elemente monetare. Conform p.24 din Standardul Internațional de Contabilitate 21 „Efectele variației cursurilor de schimb valutar” valoarea contabilă a unui element este determinată coroborat cu alte standarde relevante. Luînd în considerare faptul că pentru determinarea valorii instrumentului financiar se aplică Standardul Internațional de Contabilitate 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare”, valoarea contabilă (adică costul amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare) reprezintă valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este evaluat(ă) la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizînd metoda dobînzii efective pentru fiecare diferență dintre valoarea inițială și valoarea la scadență, și minus orice reducere pentru depreciere sau imposibilitatea de recuperare.
17	2. Prima raportare conform prevederilor punctului 1 al prezentei hotărîri se va efectua pentru prima zi lucrătoare a lunii septembrie 2015.	<u>BC Moldova Agroindbank SA</u>	Luînd în considerare necesitatea ajustării modulelor de calcul existente în sistemele automatizate ale băncii și a elaborării unui raport nou, propunem stabilirea primei date de raportare către BNM conform pct.1 din hotărîre – ultima zi lucrătoare a lunii septembrie 2015.	<u>Se acceptă de principiu</u> Prima raportare conform prevederilor subpunctelor 8) și 9) din punctul 1 al hotărîri se va efectua pentru prima zi lucrătoare a lunii octombrie 2015. Concomitent, atragem atenția că, hotărîrea va intra în vigoare la data publicării, cu excepția unor puncte din regulament și hotărîre. Astfel, punctele aferente raportării conform formularului nou vor intra în vigoare la 1.10.2015. Pentru conformarea cerințelor noi referitoare la tranzacțiile /operațiunile extrabilanțiere de cumpărare /vînzare a valutei străine încheiate și incluse în calculul poziției valutare deschise de către băncile licențiate pînă la data

				intrării în vigoare a hotărîrii, băncile vor avea la dispoziție perioada pînă la 1.10.2015.
18		BC "MobiasBanca" SA	Propunem excluderea punctului 7.6 din regulamentul curent. Acest punct este valabil, cînd Raportul privind poziția valutară a băncii era transmis prin SAPI. Actualmente, băncile licențiate nu au dreptul să modifice raportul în decurs de trei zile fără a remite către BNM lista detaliată a corecțiilor la rapoartele prezentate anterior.	<u>Nu se acceptă</u> Prevederile punctului se aplică și în prezent.
19		<u>Banca de Economii</u>	De fapt, de exemplu, contractele forward pe cursul de schimb sînt angajamente de a cumpăra sau vinde o anumită valută la o anumită dată viitoare la un anumit preț și pot fi decontate cu numerar sau cu alt activ financiar. Contractele forward conduc la expunere de credit față de contrapartidă și expunere față de riscul de piață bazat pe schimbări în valorile de piață ale sumelor contractate. Valoarea justă a acestor instrumente derivate se bazează pe modele de preț cu date introduse de pe piață la data bilanțului. Impactul net al valorii juste a acestor instrumente trebuie reflectat pe contul de profit și pierdere. În acest context, menționăm asupra caracterului tranzacțiilor respective, ținînd cont de următoarele aspecte: - rata dobînzii la credit pe piață; - lichiditatea în valută străină a pieței; - riscul contragentului. În acest context, considerăm oportună reexaminarea reglementărilor BNM în alte domenii, inclusiv riscul ratei dobînzii (Regulamentul cu privire la dirijarea riscului ratei dobînzii nr.249 din 22.09.1999), riscul de lichiditate (Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii din 08.08.1997) și riscul de credit	<u>Nu se acceptă</u> În ceea ce privește oportunitatea reexaminării reglementărilor ce țin de alte domenii, cum ar fi, riscul ratei dobînzii, riscul de lichiditate, riscul de credit, vă comunicăm că actele normative respective ale BNM stabilesc că băncile urmează să dispună de propriile politici adecvate de gestionare a riscurilor, inclusiv în domeniile menționate, reieșind din volumul, complexitatea activității acestora. Proiectul stabilește condiții specifice pentru tranzacțiile /operațiunile indicate la pct.6.2², ale căror sume se exclud din calculul poziției valutare deschise. Această prevedere stabilește norme aferente calculării indicelui prudențial și nu afectează principiile

		(Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale nr. 231 din 27.10.2011 și Regulamentul privind suficiența capitalului ponderat la risc nr.269 din 17.10.2001). În special, atragem atenția asupra reflectării valorii juste a tranzacțiilor /operațiunilor de cumpărare /vînzare a valutei străine ținute la evidență în conturi extrabilanțiere în rapoartele financiare, precum și tratarea acestora din punctul de vedere al riscului de credit. Un exemplu poate servi și linia de produse elaborate de băncile din UE: linia de credit pentru operațiuni forward pe cursul de schimb. Acest produs este un tip de credit revolving care este oferit clienților pentru a-i asigura împotriva riscului valutar cînd efectuează operațiuni forward pe cursul de schimb, prin alocarea unei anumite sume din linia de credit pentru tranzacția respectivă. La scadența operațiunilor forward, dacă se înregistrează o pierdere care nu este acoperită din disponibilitățile clientului, banca trage suma necesară din plafonul alocat. În cazul în care pierderea este mai mică decît suma blocată, soldul este utilizat pentru reîntregirea liniei de credit.	evidenței contabile și ale standardelor de contabilitate și raportare financiară, precum și nu aduce atingere dreptului băncilor de a negocia liber și de a încheia tranzacții ale căror clauze contractuale conțin alte prevederi decît cele din pct.6.2¹.
20		<u>Nu au avut propuneri și obiecții:</u> Asociația Băncilor din Moldova BC Banca Comercială Română SA BC Comerțbank SA BC EuroCreditBank SA BC VictoriaBank SA BC Banca Socială SA BC Eximbank Gruppo Veneto Banca SA	

Tag-uri

[active condiționale](#) ^[4]

[obligațiuni condionaie](#) ^[5]

[pozitia valutara](#) ^[6]

[poziția valutară deschisă](#) ^[7]

[spot](#) ^[8]

[forward](#) ^[9]

[swap valutar](#) ^[10]

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/proiect-hca-al-bnm-cu-privire-la-modificarea-si-completarea-regulamentului-cu-privire-la-4>

Legături conexe:

[1] <mailto:Tatiana.Chicu@bnm.md> [2] <http://www.bnm.md/> [3] [http://www.bnm.md/files/21 Sinteza Avizelor bancilor 23 7 15 dp SCPP 1.pdf](http://www.bnm.md/files/21_Sinteza_Avizelor_bancilor_23_7_15_dp_SCPP_1.pdf) [4] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=active condiționale](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=active%20con%C8%99ionale) [5] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=obligațiuni condionaie](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=obliga%C8%99uni%20condionaie) [6] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=pozitia valutara](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=pozitia%20valutara) [7] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=poziția valutară deschisă](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=pozi%C8%99ia%20valutar%C4%83%20deschis%C4%83) [8] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=spot](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=spot) [9] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=forward](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=forward) [10] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=swap valutar](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=swap%20valutar)